

MOTTATT

22 APR 2009

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Wergelandsveien 3
NO-0167 Oslo
Telefon:
22 99 59 00
Telefaks:
22 99 59 03
post@sjt.no
www.sjt.no

Att.:

Saksbehandler: Trine Reitan, 22 99 59 10
Vår ref.: 09/42-2 SF2-008
Deres ref.:
Dato: 20.04.2009

Høringsuttalelse - Utkast til forskrift om endring i lisensforskriften og fordelingsforskriften

Det vises til Samferdselsdepartementets brev av 16. januar 2009 med oversendelse av høringsnotat og utkast til endring i forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhets sertifikat og om tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften) samt forskrift 5. februar 2003 nr 135 om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet og innkreving av avgifter for bruk av det nasjonale jernbanenettet (fordelingsforskriften). Det er bedt om uttalelse til forslaget innen 20. april 2009.

Statens jernbanetilsyn har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Generelle merknader:

Bakgrunnen for endringsforslagene er innlemmelsen av Europaparlaments - og rådsdirektiv 2007/58/EF i norsk rett.

Prinsipielt sett er Statens jernbanetilsyn av den oppfatning at det er en fordel at forskriften legges tett opp til direktivteksten slik det er gjort i dette utkastet. På noen punkter er imidlertid utkastet uklart i forhold til hvilke oppgaver tilsynet pålegges, det eksisterer noen begrepsmessige uklarheter samt at utformingen av enkelte vurderingskriterier kan innebære en vanskelig balansegang mot politiske vurderinger jf. eksempelvis § 2A-3 annet ledd. Noe av dette kan skyldes at direktivet heller ikke er klargjørende. Noen begreper vil sannsynligvis bli tydeligere når EØS-landene i sine arbeidsfora utarbeider retningslinjer.

Ad høringsnotatet punkt 4: Nærmere om gjennomføringen av direktivet og forskriftsforslaget

Det legges opp til å benytte begrensingsmuligheten i direktivets artikkel 1 som endret direktiv 91/440/EØF artikkel 10 nr. 3b. Statens jernbanetilsyn tillegges oppgaven med å vurdere en slik begrensning. Samferdselsdepartementet er klageorgan for tilsynets vedtak.

På prinsipielt grunnlag er tilsynet kritisk til denne løsningen i forhold til om den i nødvendig grad sikrer eventuelle klagere rett til en klagebehandling av et uavhengig klageorgan. I dette tilfellet vil klageinstansen måtte ta stilling til sine egne offentlige kjøp. Det vises i den forbindelse også til prinsippene i direktivets fortale punkt 14 der det fremholdes viktigheten av tilsynets uavhengighet i forhold til den som foretar offentlige kjøp.

Ad høringsnotatet punkt 5: Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens jernbanetilsyn har merket seg at departementet mener at de økonomiske og administrative konsekvensene for reguleringsorganets nye oppgaver antas å være små.

Samferdselsdepartementet har vurdert situasjonen slik at det ikke kan ventes noe stort omfang av søknader om grensekryssende trafikk, og derigjennom små økonomiske og administrative konsekvenser for tilsynet. Vi er usikre på grunnlaget for en slik vurdering, men mener at det følger av alminnelige rettssikkerhetsbetraktninger at det uansett mengde av søknader vil være behov for relevant kompetanse for å behandle de sakene som kommer inn.

Endringsforskriften vil innebære at tilsynet blir tillagt oppgaver som har behov for en helt annen kompetanse enn vi har i dag. Det er oppgaver som kommer i tillegg til de oppgavene som tilsynet overtok 1. januar 2009, noe som **ikke** ble fulgt opp med økte bevilgninger til Statens jernbanetilsyn. Dette har medført at tilsynet ikke har kunnet anskaffe relevant kompetanse.

Det tar tid å anskaffe riktig kompetanse og bygge opp rutiner og prosedyrer for et helt nytt ansvarsområde. Skal vi være i stand til å håndtere saker når regimet trer i kraft må vi være forberedt. Med dagens ressurs- og kompetanse sammensetning vil vi ikke være i stand til å forvalte nytt regelverk på en forsvarlig måte. Vi vil derfor understreke viktigheten av at Statens jernbanetilsyn tilføres ressurser som setter oss i stand til å utøve våre nye oppgaver.

Det vises forøvrig til regjeringens St.melding nr 23 (2005-2006) om gjennomføring av europapolitikken samt departementets EU-strategi der det blant annet fremholdes viktigheten av god gjennomføring og forvaltning av forpliktelser samt viktigheten av et kompetanseløft.

Ad høringsnotatet punkt 6: Merknader til de enkelte bestemmelser i endringsforskriften

Til endringene i lisensforskriften

§ 1-4: Definisjoner

Statens jernbanetilsyn foreslår at definisjonen av "internasjonal persontransporttjeneste" legges nærmere opp til den danske og svenske oversettelsen da vi mener at disse er mer klargjørende. Det vises i den forbindelse til Europaparlaments - og rådsdirektiv 2007/58/EF art 1 nr 3. Følgende forskriftstekst foreslås;

"n) internasjonal persontransporttjeneste: persontransport der **et tog krysser minst én EØS-stats grense** og der tjenestens hovedmål er å transportere passasjerer mellom stasjoner i forskjellige EØS-stater; toget kan kobles sammen og /eller adskilles og de ulike delene kan ha forskjellige opprinnelses- og bestemmelsessteder, forutsatt at alle vognene krysser minst en grense"

Kapittel 2A: Nærmere om retten til internasjonal persontransport

§ 2A-2: Rett til stopp underveis på ruten

Overskriftene i §§ 2A-2 og 2A-3 bør slik Statens jernbanetilsyn ser det være mer koordinerte. Tilsynet vil anbefale at 2A-2 lyder "Rett til å ta med og sette av passasjerer i Norge". Det vil da klart fremgå av forskriften at hovedregelen ligger i § 2A-2 og at man finner begrensningene i § 2A-3.

§ 2A-3: Begrensning i retten til å ta med og sette av passasjerer i Norge

Tilsynet reiser spørsmålstegn ved om utkast til paragraf § 2A-3 først ledd første punktum reflekterer retten i 2A-2 eller om den reflekterer til retten til internasjonal persontransport i forskriftsutkastets § 2-1 litra f). Det vises i den forbindelse til direktivets art 1 pkt 8 ny 10 3b som viser til retten i art 10 3a.

§ 2A-3 første og annet ledd i utkastet bruker begrepet "økonomisk likevekt". Hva som skal vektlegges ved vurderingen av om den økonomiske likevekten vil kunne "skades" er nærmere definert i tredje ledd. Det skal foretas kompliserte økonomiske vurderinger. Utformingen av enkelte vurderingskriterier kan i tillegg innebære en vanskelig balansegang mot politiske vurderinger. Tilsynet vil derfor anbefale at departementet utarbeider utfyllende merknader eventuelt i kommentarer, veiledning eller lignende.

Til endringer i fordelingsforskriften

§ 6-1: Inngåelse av rammeavtale

§ 6-1 tredje ledd:

Statens jernbanetilsyn gjør oppmerksom på at det er en skrivefeil (gjentakelse) i § 6-1 tredje ledd andre punktum andre og tredje komma.

§ 6-1 femte ledd:

Tilsynet ser at den teksten som her er foreslått er likelydende direktivteksten. Statens jernbanetilsyn mener at teksten er noe uklar i forhold til tilsynets rolle både når det gjelder tilsynets oppgaver, hva som er relevante vurderingstema samt saksbehandlingsrutiner. Tilsynet mener det er uheldig at forskriftsteksten er uklar på dette området og foreslår at departementet klargjør dette i kommentarer/merknader, eventuelt i en dialog med tilsynet.

Med hilsen

Erik Ø. Johnsen
Direktør